

Posudek bakalářské práce Nikity Bernardové: „Institut politických studií v Lyonu: tradice, historie, význam“

Bakalářská práce si klade za cíl vylíčit dějiny Institutu politických studií v Lyonu od jeho založení do současnosti. Motivem pro sepsání práce byl pro autorku její semestrální pobyt na Institutu, uskutečněný s podporou programu Erasmus +. V tomto ohledu je tedy její studijní pobyt možné považovat za jako inspirativní a rozhodně užitečný.

Struktura předložené práce je vcelku přehledná. V první části autorka předkládá stručný popis podoby francouzského vysokého školství v historické perspektivě s důrazem na postavení tzv. grandes écoles, k nimž patří Sciences Po, v tomto systému. Ve druhé části své práce se autorka věnovala historii lyonské pobočky Sciences Po, na níž studovala. Možná až příliš stručným způsobem popsala vývoj instituce v šesti chronologicky po sobě následujících obdobích, přičemž ve vybraných historických okamžicích srovnávala lyonskou pobočku s ostatními pobočkami téže instituce v jiných francouzských městech, popřípadě se situací v celé Francii, například v roce 1968. V poslední kapitole se pokusila o vzájemné srovnání stavu lyonské pobočky ve dvou obdobích: v letech 1948-1978 a v posledních třiceti letech existence (1989-2024).

Tématem se práce řadí k dnes velmi moderním a hojně studovaným institucionálním dějinám. V tomto ohledu se autorka bakalářské práce bohužel neseznámila s teoretickou literaturou k danému problému, stejně jako nestudovala jiné odborné práce, věnované dějinám konkrétních akademických institucí ať již ve Francii po roce 1945, tak v západoevropském prostředí, nemluvě o institucích obdobného ražení ve východním bloku, popřípadě přímo v Československu. Pokud by tak učinila, mohla být její práce obohacena především o kladení si nejrůznějších typů otázek. Autorka naopak zvolila ryze deskriptivní přístup, v němž kladení si výzkumných otázek a formulování badatelských problémů téměř absentuje. Na druhé straně je ale třeba přiznat, že pravděpodobně spíše intuitivním způsobem přistoupila ke srovnávání dvou údobí lyonského institutu politických studií, kdy alespoň nadhodila problémy proměny výuky v dlouhé dějinné perspektivě osmdesáti let, nárůstu počtu studentů, změny v počtu studentů, kteří skutečně školu dostudují apod., i když užívá pro změny nevhodného pojmu „pokrok“. Škoda jen, že zároveň nezkoumala proměny uplatnění studentů v zaměstnání, příčiny změn kvantitativně pojímané návštěvnosti dané školy, stability či nestability učitelského sboru, dalšího akademického vzdělávání učitelů a jejich akademické kariéry, specifčnost doktorského studia apod. Mnohem více prostoru by si

zasloužila otázka oblíbenosti a atraktivity Lyonu ve srovnání s pobočkami Sciences Po v Grenoblu, Bordeaux, Lille apod., jež autorka opět pouze jen naznačuje.

Problémem srovnání, stejně jako problémem celé bakalářské práce je autorčina práce s prameny. Fakticky je totiž ono srovnávání založeno na jediném rozhovoru s jediným profesorem působícím v Lyonu od roku 1989. Bylo by jistě třeba provést podobných rozhovorů několik, stejně jako využít mnohem důkladněji archivního materiálu. Na druhé straně ale považuji za cenné, že autorka do jisté míry konfrontovala výpovědi svého respondenta s dostupnými tištěnými materiály a že nezůstala pouze u odpovědi svého zdroje, a že si tedy byla vědoma limitu svého hlavního „pramene“. V konkrétních případech ale mohla autorka samozřejmě učinit více, například když zmiňuje „špatnou pověst“ školy či když pojednává o „atraktivitě“ lyonské instituce. Zde až příliš podlehla svému jedinému respondentovi.

Z hlediska pramenů se autorka zamýšlí nad jejich objektivitou. To je chvályhodné, i když není možné souhlasit s jejím tvrzením, že dobový tisk je objektivnější než školní brožury či „pamětní spis“ bývalého ředitele. Všechny prameny totiž mají svoji objektivitu. V práci bohužel chybí důkladnější kritika pramenů, ale pro dnešní bakalářské práce je autorčin přístup standardní.

Z formálního hlediska předkládaná bakalářská práce trpí jazykovými nedostatky. Ty se pohybují v rovině gramatických chyb, stejně jako v rovině jazykových klišé typu „na vlastní kůži“, „filosofie školy“ apod. Autorka rovněž nevhodně užívá slovního spojení „v rámci“, adjektiva „klíčový“ či slovesa „mapovat“. V tomto ohledu, jistě spíše nevědomě, přebírá pokřivený slovník, který dnes používá publicistika a bohužel i akademická literatura.

Celkově práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení na pomezí stupňů chvalitebně a dobře.

Doc. Martin Nodl